

- Dienstverlening geen speeltje van individuele bestuurder
- CdK Van de Donk: 'Het regionaal bestuur heeft een grote toekomst'
- Een jaar ervaring met het tijdelijk huisverbod

ZEELENBERG & CUIJPERS

UW PARTNER VOOR SEARCH & SELECTIE EN INTERIM-MANAGEMENT

ZEELENBERG WORDT ZEELENBERG & CUIJPERS

MET 15 JAAR ERVARING IN SEARCH, WERVING & SELECTIE EN INTERIM-MANAGEMENT BIJ DE OVERHEID, KIEZEN WIJ ER ALS LANDELIJK WERKEND BUREAU BEWUST VOOR OM ONZE ORGANISATIE VAN BINNENUIT TE VERSTERKEN. OM VANUIT EIGEN KRACHT DE MARKT, U DUS, BETER TE BEDIENEN, HEBBEN CEES ZEELENBERG EN ANS CUIJPERS, DIE AL JAREN ALS MANAGING PARTNER AAN HET BUREAU VERBONDEN IS, BESLOTEN VANAF 1 JANUARI 2010 SAMEN VERDER TE GAAN ONDER DE NAAM ZEELENBERG & CUIJPERS.

DE SUCCESSVOLLE SAMENWERKING EN SYNERGIE TUSSEN BEIDEN MAAKT DAT WIJ U ALS KLANT NOG BETER KUNNEN ADVISEREN EN BEGELEIDEN. MAAR OOK DE MOGELIJKHEID OM MET PLEZIER EN MET EEN GOED OP ELKAAR AFGESTEMD TEAM DE KWALITEIT VAN DE EIGEN DIENSTVERLENING TE VERHOGEN.

DE MEERWAARDE VAN ONS BUREAU - EN DAARMEE HET SUCCESVOL VERVULLEN VAN DE OPDRACHT - ZIT MET NAME IN DE RELATIE TUSSEN U EN ONS. HOE BETER DE KLIK, DES TE BETER DE MATCH.

KONINGSWEG 9 5211 BD 'S-HERTOGENBOSCH
T 073-612 06 55 F 073-612 01 39
BERGSE DORPSSTRAAT 5 3054 GA ROTTERDAM
T 010-418 25 82 F 010-418 29 41

commentaar

Voorkamertjespolitiek

Deze laatste maanden voor de gemeenteraadsverkiezingen zijn voor sommige wethouders en raadsleden de aanloop naar het afscheid en voor sommigen een aanloop naar een nieuwe raads- of collegeperiode. De overlevers hebben zich bezonnen: doorgaan of vertrekken. Zeker als je de statistieken bekijkt van vallende wethouders en vertrekkende raadsleden, dan lijkt er een waar slagveld te zijn geweest. Vaak met de verkiezingen in aantocht mogelijk nog een strijdvaardige eindsprint om de kiezers aan te geven dat deze fractie wel enorm flink is.

Vaak wordt geconstateerd dat aan de conflicten een machtsstrijd ten grondslag ligt tussen het college van BenW enerzijds en de gemeenteraad anderzijds. Velen menen zelfs dat het dualisme de bron van alle kwaad is. Een ding is zeker: de bestuurders zien duidelijk dat de rollen van dagelijks en algemeen bestuur scherper gescheiden zijn. Elzinga geeft bijvoorbeeld zelf aan dat het tijd werd voor meer politiek in de raadszalen.

De in mijn ogen verkeerde invulling van het dualisme mondt soms uit in strijd tussen college en raad. Maar dat was niet de bedoeling! Met Kamerlid Pierre Heijnen constateer ik dat de kiezer niet een mandaat geeft aan een gemeenteraad of aan een college, maar een mandaat geeft aan politieke partijen. En dat raadsleden dus meer gemeen hebben met hun partijgenoten in het college dan met hun collega-raadsleden (en omgekeerd). Verschillen van mening of inzicht dienen dus een verschil van mening te zijn binnen de gemeenteraad en niet tussen raad en college. Zie daar ook de gelukkig al maar meer in onbruik geraakte gewoonte om wethouders te weren uit de fractievergaderingen. Deze onnatuurlijke werkwijze staat diametraal tegenover het mandaat van de kiezer. Maar ook de werkwijze van een wethouder die niet goed overlegt

en toetst met zijn of haar fractie of het collegebeleid in lijn is met de mening van de fractie.

Nu menen velen dat hier begrippen passen als achterkamertjespolitiek en monisme. Toch roep ik raadsleden en wethouders vaak op om op deze wijze raadsvoorstellen degelijk voor te bereiden. Daarna is er alle ruimte voor duale besluitvorming waar het woord is aan de raad, maar dan vooral de raadsfacties onderling. En dus niet het aloude steekspel tussen raad en college om zo ingewikkeld mogelijke vragen te stellen om te checken of de wethouder zijn of haar dossiers wel kent.

Goede voorbereiding heeft z'n focus op draagvlak en oplossingen. Het moet de angel uit het debat halen waarop zo vele wethouders zijn gesneuveld: wantrouwen. In die werkvorm van monistisch dualisme staan niet de procedures, maar het politiek debat centraal. Als alle fracties en wethouders daar nu alvast mee beginnen, zien de kiezers meteen de eventuele politieke verschillen en kan er een nieuw mandaat afgegeven worden aan de partij die degelijk besturen hand in hand laat gaan met een scherp politiek debat binnen de raadsvergaderingen. Met als mogelijk neveneffect dat de wethouders steviger en met meer vertrouwen werken aan een degelijk bestuur.

Sander Schelberg,
burgemeester van Teylingen,
lid redactiecommissie

3 Voorkamertjespolitiek

Redactioneel commentaar van Sander Schelberg

4 Dienstverlening geen speeltje van individuele bestuurder

Frans Spekreijse, burgemeester van Lochem

7 Paraferalia en memorabilia

Column van NGB-voorzitter Ronald Bandell

8 De val van DSB was voor ons een mokerslag

Theo van Eijk, burgemeester van Medemblik

10 Het regionaal bestuur heeft een grote toekomst

Nieuwe CdK van Noord-Brabant Wim van de Donk

14 Het Carnegie Heldenfonds

(zelf)redzaamheid moet beloond worden

15 Een stevige rechtspositie voor modern burgemeesterschap

DGBK

16 De Wet Bibob is springlevend

Ex-Wallenmanager Freek Salm

18 Divers talent voor het burgemeestersambt

Achtergronden potentiële vrouwelijke en bi-culturele burgemeesters

20 Eén jaar ervaring met het huisverbod

Hoe burgemeesters de aanpak van huiselijk geweld nu ervaren

22 Service

‘Dienstverlening geen speeltje

Frans Spekreijse was ondernemer, is langeafstandswandelaar, mediator en orthopedagoog. Maar hij is vooral burgemeester van de gemeente Lochem. En op die positie voelt hij zich helemaal op z'n plaats. Zijn hart ligt, zegt hij zelf, bij dienstverlening. ‘Daar ben ik heel gevoelig voor. Dat wij tevreden burgers hebben.’ Een gesprek over oplossingsgericht werken en hoe je ambtenaren daarin kunt meenemen.

*U was ondernemer in de Achterhoek, wet-
houder in Varsseveld, burgemeester in de
Wieringermeer. Hoe bent u in Lochem terecht-
gekomen?*

‘Een jaar of vier geleden zag ik de profielschets voor een nieuwe burgemeester in Lochem. Ze vroegen een vernieuwende burgemeester die mensen kan meenemen, verbinden. Ik dacht meteen: dat past bij mij. De gemeenteraad had ambities en een duidelijke visie

waar ze heen wilden. Er moest veel gebeuren: verschillende grote projecten, de relatie met de provincie moest aangehaald worden, de interne organisatie wilde wat betreft dienstverlening bij de top tien van Nederland gaan behoren.

Mijn hart ligt bij dienstverlening. Daar ben ik heel gevoelig voor. Dat wij het de burger naar de zin maken. Wie luistert naar de klant komt tot betere dienstverlening, dan wordt zelfs een lastige klant een tevreden inwoner.’

En hoe kunnen volgens u gemeenten het de burger naar de zin maken?

‘Als ik zeg dat ik het de burger naar de zin wil maken, dan heb ik het over begrijpelijk communiceren. Over op tijd zijn, en duidelijk maken wat de burger mag verwachten. Over klantgericht en oplossingsgericht werken. Dat is de kern: oplossingsgericht werken, niet proceduregericht. Dat regel je als

‘Mijn hart ligt bij dienstverlening. Daar ben ik heel gevoelig voor.’

In het Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-Overheid (NUP) is overeengekomen dat eind 2010 alle websites van overheidsorganisaties aan de Webrichtlijnen zullen voldoen. De toegankelijkheid van de digitale dienstverlening aan burgers staat boven aan de lijst van uit te voeren NUP-basisvoorzieningen voor betere dienstverlening. Uit onderzoek blijkt dat gemeenten op hun websites te weinig rekening houden met mensen die moeilijk lezen. De websites van de meeste gemeenten voldoen niet aan de minimale vereisten voor toegankelijkheid en bieden onvoldoende voorzieningen voor slechtzienden, laaggeletterden, dyslectici en anderstaligen. Op minder dan zestig procent van de websites kun je de lettergrootte aanpassen. En slechts achttien procent biedt een voorleeshulp (spraaksynthese) aan.

www.hoebereiktuiedereen.nl is gemeenten behulpzaam om dit te verbeteren.

gemeente niet zomaar. De ambtelijke organisatie moet anders gaan denken en doen. Daar zijn we nog ver vandaan. Niet alleen in Lochem, ik zie het ook elders. Als je proceduregericht werkt, speel je namelijk op zekerheid. Niemand kan je bekritisieren, want je hebt je toch keurig aan de regels gehouden. Als je echt zoekt naar oplossingen, dan loop je een risico, dan is er meer kans op fouten. Ik zeg wel eens: ik ga een prijs uitreiken voor de ambtenaar die de meeste fouten heeft gemaakt. Want dan weet ik dat die ambtenaar echt bezig is geweest met oplossingsgericht werken.’

van individuele bestuurder'

Wat merken uw burgers daarvan?

'We proberen te zorgen voor korte lijnen en snelle besluitvorming. We hebben bijvoorbeeld een convenant met alle negen dorpsraden gesloten. Als ze vol-

'Ik geloof in een burgemeester die zich duidelijk manifesteert, die de kar trekt.'

doende draagvlak in hun dorp hebben, zijn ze voor ons als gemeente het officiële aanspreekpunt. Iedere kern heeft een eigen kernwethouder en contactambtenaar, daar kunnen ze altijd terecht. Korte lijnen dus. Burgers kunnen bij aanvang van het ontwikkelen van nieuwe projecten altijd meepraten. En dan bedoel ik niet dat men drie minuten spreektijd krijgt. Nee, als er iets op stapel staat wat jou of jouw omgeving raakt, krijg je een uitnodiging. En dan krijg je geen spreektijd, maar je mag echt meepraten en meedenken. Natuurlijk blijft de besluitneming een verantwoordelijkheid van de raad.'

U bent ook boegbeeld van 'Hoe bereikt u iedereen'. Hoe past dat in uw visie op dienstverlening?

'Overheidsinformatie moet meer toegankelijk, gebruiksvriendelijk, transparant, eenduidig en vooral begrijpelijk worden. Dat is de doelstelling van het NUP. Feit is, dat twintig procent van de mensen slecht of helemaal niet kan lezen. En nog eens zestig procent van de burgers heeft moeite met het begrijpen van overheidsinformatie. Dat komt, omdat wij als overheid op een te hoog taalniveau communiceren. En dan gaan we – in diezelfde onbegrijpelijke taal – ook nog eens allerlei diensten aanbieden via websites. Dat doen we vanuit de gedachte dat we daarmee onze dienstverlening verbeteren, maar voor veel mensen wordt de kloof met de overheid zo alleen maar groter. Met 'Hoe bereikt u iedereen' willen we dat veranderen. Via pilots in groepen van zo'n twintig

Frans Spekreijse, burgemeester van Lochem.

gemeenten proberen we een antwoord te vinden op twee vragen: hoe kunt u als gemeente toegankelijker communiceren met uw inwoners? En hoe kunt u daarbij hulpmiddelen inzetten, zó dat de kloof tussen burger en overheid kleiner wordt?

'Je moet voor de muziek uitlopen, maar je moet de muziek nog wel kunnen horen.'

Wat is er volgens u nodig om echt oplossingsgericht te kunnen werken?

'Twee dingen: het juiste instrumentarium, en een culturomslag. De NUP-bouwstenen van de e-overheid

Dit jaar sloegen het gemeentelijk netwerk GemeenteMediation en de Vereniging van Burgemeesters - Mediators in Bestuurszaken, VBMB, de handen ineen en vormden de Vereniging GemeenteMediation (VGM). GemeenteMediation is een netwerk waar gemeenten lid van zijn. De vereniging ziet het toepassen van mediation en mediationvaardigheden als een belangrijk onderdeel van dienstverlening. GemeenteMediation is opgericht om kennis en ervaring op het gebied van mediation te bundelen en met de andere gemeenten te delen. Daarvoor is een informatiecentrum ingericht en worden bijeenkomsten georganiseerd. Verder wil de vereniging behulpzaam zijn bij de collegiale uitleen van mediators tussen gemeenten.

Zie www.gemeentemediation.nl

zie ik als het instrumentarium dat we zo hard nodig hebben. Maar de culturomslag is het lastigste. Dat vraagt heel veel van een organisatie. Dat kost jaren. Ik ben ervan overtuigd dat een culturomslag alleen lukt als je een sterke visie hebt op waar je heen wilt.

De gemeentesecretaris en het management moeten zich die visie eigen maken. Daar moet het eerst landen, dan pas kan het van onderaf groeien.'

En hoe gaat u in Lochem die culturomslag bewerkstelligen?

'Het is in de eerste plaats een organisch proces, waarbij continu het ontwikkelingstraject van de organisatie zichtbaar moet zijn.

In de tweede plaats moet je leertrajecten aanbieden. We gaan bijvoorbeeld ambtenaren scholen in mediationvaardigheden. Mediation vraagt om een bepaalde manier van problemen oplossen. Het laat mensen zelf de oplossingen bedenken. Mediation gaat ook over een manier van omgaan met elkaar, met klanten. Met tien gemeenten in de Achterhoek hebben we een trainingstraject opgezet. Dat is heel bijzonder. Gezamenlijk gaan we zo'n 160 ambtenaren opleiden en trainen in mediation. Daarmee richten we ons op de verandering van gedrag en cultuur van de ambtenaren. Ik ben zelf gecertificeerd mediator en ik heb een sterk geloof in deze aanpak.'

Dus ambtenaren moeten hun gedrag veranderen. En de bestuurders dan?

'Bestuurders horen te begrijpen dat organisatieontwikkeling een proces is van voortdurende bewustwording. Dat betekent dat je aan de ene kant veel vraagt en eist van de organisatie, maar dat je aan de andere kant ook voortdurend bezig moet zijn de ambtenaren te prikkelen en stimuleren. Je moet ze de kans geven om mee te gaan, ze positief benaderen, ontwikkelingsfaciliteiten bieden. Laat dienstverlening geen speeltje zijn van een individuele bestuurder. Het gaat immers om het gemeenschappelijk belang van de hele organisatie.'

En wat is volgens u de rol van de burgemeester daarbij?

'Het hangt af van de ambities van een gemeente wat de rol van de burgemeester is. Maar voor gemeenten die bezig zijn zich te ontwikkelen, geloof ik in een burgemeester die zich duidelijk manifesteert, die de kar trekt. Naar de organisatie toe is het ook belangrijk dat de burgemeester een visie en een missie uitdraagt. Ik zie de burgemeester als stimulerende factor. Ik zeg altijd: je moet voor de muziek uitlopen, maar je moet de muziek nog wel kunnen horen. Ik merk dat mensen het prettig vinden dat ik een aanwezige, actieve burgemeester ben. Ik ben ook heel toegankelijk en makkelijk bereikbaar.' <

Parafernalia en memorabilia

Dit wordt mijn laatste column in het lijfblad van ons burgemeesters. Ik leg het ambt neer per 1 februari. Niet om reden van een conflict met de raad of vanwege gezondheidsproblemen, maar omdat ik na bijna 33 jaar burgemeesterschap meer zelf mijn eigen agenda en tijd wil indelen. Vooral ook omdat ik mijn kleinkinderen in Californië vaker dan eenmaal per jaar wil bezoeken. Het is dus afwachten of ik val in het befaamde zwarte gat of dat ik ga behoren tot degenen die zeggen dat ze het nu drukker hebben dan toen ze het ambt uitoefenden. Ik hoop beide situaties te vermijden.

Het afscheid van het ambt nadert en dat betekent ook reflectie over wat was en wat komen gaat. Veel mensen willen je 'nog eenmaal' spreken, je gaat nadenken over opruimen en merkt dat als je opruimt je niks meer kan terugvinden. Zou dat onthechting zijn?

Je begint ook te beseffen hoeveel memorabilia, gedenkwaardigheden, er in je kast staan.

Een houten beeldje met een palmboom waaraan een richtingaanwijzer is gespijkerd waarop staat 'God is liefde'. Waarom die richtingaanwijzer rechtdoor aangeeft in plaats van naar boven, is mij een raadsel. Een miniweefgetouw van een Turks internaat waarin geweven de tekst 'Ronald Bandell, burgemeester'. Mooi, maar ik heb altijd moeite in Turkije de tapijtverkopers van mijn lijf te houden. Een staf met kralen belegd uit Bamenda in Kameroen, teken van macht.

Ik herinner mij dat ik bij het bezoek aan Bamenda ineens in een donkere kamer werd gebracht. Aldaar werd ik door enige mannen in een jurk gehesen, wat later werd uitgelegd als de grootste onderscheiding die de plaatselijke leider, Fon genaamd, aan bezoekers kon verlenen. Toen ik thuis het gewaad demonstreerde, kwamen mijn vrouw en kinderen niet meer bij van het lachen. Dierbare herinnering derhalve en de jurk ligt nu op zolder. Waarom ik uitgerekend een DELFTSblauwe vaas van het Hoge Huys in Alkmaar heb gekregen, is mij nog altijd een raadsel. En ook heb ik nog

steeds gewetensnood over het wapenschild van schildpad dat ik dertig jaar geleden kreeg van de Gouverneur van de Molukken. Kan je zo'n schild wel met fatsoen in een kast zetten? Nu we het over schildjes hebben: hoeveel kan een beetje burgemeester er tijdens zijn werkzaam leven wel verzamelen? Heel veel dus.

Ik zie met spanning het debat met mijn echtgenote tegemoet als ze met het resultaat van mijn opruimactie wordt geconfronteerd, want zij ruimt radicaler op dan ik.

Dit zijn dus de memorabilia.

Dan de parafernalia, de onderscheidingstekenen van een burgemeester, zoals daar zijn de ambtsketen en de voorzittershamer. Zou het wennen, een leven zonder keten en hamer? Bij een recente installatie van een nieuwe collega viel mij op hoeveel waarde sommigen hechten aan deze attributen. De plaatsvervangend raadsvoorzitter had de griffier laten uitzoeken of de loco-burgemeester of hijzelf de ambtsketen zou mogen omhangen bij de nieuwe burgemeester. Trots werd vermeld dat de griffier had uitgevonden (volgens mij gebaseerd op niets, maar dat ter zijde) dat de plaatsvervangend raadsvoorzitter niet alleen de keten mocht overhandigen, maar hem ook nog eerst zelf mocht dragen. De locoburgemeester uitte publiekelijk zijn teleurstelling over de bevindingen van de griffier. Ook het overhandigen van de voorzittershamer was een mooie plechtigheid zullen we maar zeggen. Ik moest eerlijk gezegd glimlachen, maar toch: hoeveel mensen zijn niet teleurgesteld als de burgemeester bij een jubileum verschijnt zonder ambtsketen? Klaarblijkelijk zijn parafernalia ook in de 21^e eeuw van grote betekenis. Mijn echtgenote heeft inmiddels een kleinere handtas gekocht onder het motto dat de ambtsketen er binnenkort na gebruik niet meer in hoeft. Dat is nog eens anticiperen op een ambteloos tijdperk.

Ronald Bandell, voorzitter NGB

‘De val van DSB was voor ons

Toen de Volkskrant op maandagmorgen 12 oktober 2009 kopte dat het voortbestaan van DSB aan een zijden draadje hing, kwam dat bij burgemeester Theo van Eijk als een mokerslag aan. Inmiddels zet hij met het college van Medemblik en naburige gemeenten de schouders eronder om nieuwe werkgelegenheid naar de regio te krijgen.

‘In de dagen voorafgaand aan de val van de DSB-bank hadden wij juist het beeld gekregen dat de situatie onder controle kwam’, vertelt Van Eijk. ‘Het hoofdkantoor van DSB stond in Wognum, een van de dorpen in de gemeente Me-

‘Men was trots op de bank. Ik meldde zelf ook vaak dat de DSB-bank in mijn gemeente stond.’

demblik. Iedereen was hier enorm begaan met het wel en wee van de bank. Toen in het voorjaar tegen de bank werd gedemonstreerd, kreeg ik vanuit de lokale samenleving telefoontjes en e-mails. Mensen vroegen mij of ik de demonstratie tegen „onze Dirk” niet kon verbieden. Dat was tekenend voor de betrokkenheid van deze regio bij de bank.’

Op zondagavond 11 oktober 2009 krijgt Van Eijk een telefoontje, waarin hij wordt ingelicht dat de rechter op korte termijn zal beslissen over een mogelijke noodmaatregel. ‘Wij moesten rekening houden met eventuele ordeproblemen bij het kantoor van de bank. Uiteindelijk kwam het op die maandagmorgen niet tot ongeregelheden. Nadat de Volkskrant had gekopt dat de bank aan een zijden draadje hing, trad daarmee wel een *selffulfilling prophecy* in werking. Wognum en omgeving werden in een emotionele crisis gestort. De bevolking had er nooit op gerekend dat een bank als DSB om zou kunnen vallen. Veel mensen in de omgeving werkten bij DSB of waren er afhankelijk van. Men was trots op de bank. Ik meldde zelf ook vaak dat de DSB-bank in mijn gemeente stond. Al die trots spatte op die maandagmorgen als een zeepbel uit elkaar.’

Bijeenkomst

Van Eijk besluit snel te schakelen met Gert-Jan Nijpels, burgemeester van het naburige Opmeer. ‘Ook in zijn gemeente wonen veel medewerkers van de bank. We gingen ervan uit dat de minister van Financiën en de directeur van De Nederlandsche Bank inhoudelijk de juiste beslissingen hadden genomen, met als uitgangspunt dat de minister de bank best had willen redden als hij dat had gekund. Als we in die omstandigheden de bevolking hadden opgezet tegen ‘Den Haag’, dan zouden we vooral bezig zijn om de emoties op te stoken in plaats van te beheersen. Om diezelfde reden hebben we ons ook terughoudend opgesteld ten aanzien van het Scheringa Museum voor Magisch Realisme in Spanbroek. ‘Van Eijk kiest er met Nijpels voor om zich vooral op de emoties van de bevolking te richten en hen een luisiterend oor te bieden. Maar wij deden méér. We organiseerden een gezamenlijke bijeenkomst voor werknemers, ex-werknemers, gedupeerden en ondernemers. Ze konden hun vragen kwijt. Over werkgele-

‘Mensen vroegen mij of ik de demonstratie tegen “onze Dirk” niet kon verbieden.’

genheid, ondernemen. Ook de problemen van mensen die niet bij hun rekening konden om gas en licht te betalen kwamen aan bod. Het was een goede bijeenkomst waar mensen de ruimte kregen om over hun problemen te spreken en naar oplossingen te zoeken. Mensen konden stoom afblazen maar werden ook op weg geholpen richting instanties als Kamer van Koophandel, UWV en GGZ.’

een mokerslag'

Theo van Eijk, burgemeester van Medemblik.

Europese lobby

Een kleine twee maanden later zit Van Eijk inmiddels in de tweede fase van de crisis. 'Tot april is er nog een aantal mensen werkzaam bij DSB, om de lopende zaken af te handelen. Daarna valt definitief het doek. Het aantal werklozen staat nu op ca. 150 personen uit Westfriesland, maar dat loopt op tot vier- à vijfhonderd mensen. Wij hebben te maken met twee specifieke doelgroepen werkzoekenden. De mensen met een financiële achtergrond en de ICT-ers. Scheringa was een betrokken werkgever met goede kinderopvang en flexibele werktijden. Daardoor werkten

relatief veel parttimers uit de omgeving bij de bank. De ICT-ers die bij DSB vandaan komen zijn over het algemeen hoger opgeleid. Scheringa wilde dat zij in de buurt van de bank zouden wonen, zodat ze snel konden ingrijpen als er calamiteiten waren. Voor beide doelgroepen is in West-Friesland nauwelijks een alternatieve werkkring te vinden. Wij zetten nu alles op alles om werk naar de regio te krijgen en te voorkomen dat mensen hier wegtrekken.'

'We realiseren ons dat we in een moeilijke tijd zitten, maar het probleem wordt onderkend.'

Steunbetuigingen

De burgemeester ziet het als zijn taak om de gedeputeerde en de wethouders Economische Zaken waar mogelijk te ondersteunen. 'Daarin trekken wij op met Hoorn en Opmeer. Samen doen wij een beroep op de Rijksoverheid om de infrastructuur te verbeteren en de regio aantrekkelijker te maken. In Brussel zoeken wij fondsen om bedrijven te interesseren deze kant op te komen. Het liefst halen wij een bank als Rabobank of ING over de streep om zich in het gebouw van DSB te vestigen. Dat zou voor iedereen de beste oplossing zijn. Alles staat er al, de infrastructuur ligt er, de mensen zijn aanwezig. Als dat niet lukt, zullen we alternatieven moeten zoeken. Want er moet hoe dan ook iets gebeuren. Niet alleen voor de honderden ontslagen mensen bij DSB, maar ook voor iedereen die indirect wordt geraakt door het wegvallen van de bank, zoals de plaatselijke bakker en de kruidenier.' Van Eijk heeft goede hoop dat de lobby gaat slagen. 'Zowel uit de Haagse politiek als uit het Europe Parlement hebben we volop steunbetuigingen gekregen. We realiseren ons dat we in een moeilijke tijd zitten, maar het probleem wordt onderkend. Nu is het zaak de lobby om vervangende werkgelegenheid naar West-Friesland te halen krachtig voort te zetten.' <

Wouter Jong/NGB

‘Het regionaal bestuur heeft

Wim van de Donk (47) volgde in oktober Hanja Maij-Weggen op als Commissaris van de Koningin in Noord-Brabant. Hiervoor zat hij zes jaar in de Wetenschappelijke raad voor het Regeringsbeleid, waarvan vijf jaar als voorzitter. Vol ambitie is hij aan de slag gegaan om in Brabant een team van bestuurders, ondernemers en maatschappelijke organisaties te vormen om deze provincie toekomstproof te maken. ‘Ik geloof veel meer in allianties, ambities, programma’s en resultaten, dan in bestuurslagen.’

Het was op een receptie dit voorjaar dat Wim van de Donk – toen nog voorzitter van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid – Hanja Maij-Weggen tegen het lijf liep en zij hem retorisch vroeg of haar baan niet iets voor hem was. Het bleek het juiste zetje op het goede moment. Als er één baan in het openbaar bestuur was die de in Veghel geboren en in Tilburg woonachtige Van de Donk aantrok, was het wel die van CdK in Noord-Brabant. Maar dan ook alleen in Noord-Brabant. ‘Ik heb het gevoel dat ik toetreed tot een team van mensen dat gepassioneerd de publieke zaak en Brabant in het bijzonder wil dienen. Daar wil ik met mijn Brabantse hart graag bijhoren. De rol van CdK is een extra mooie, een soort van primus inter pares.’

Helicoptervlucht

Opgewekt vertelt hij over het kennismakingsgesprek dat hij de dag ervoor tijdens de lunch had met een luitenant-generaal van de luchtmacht. ‘We hebben ideeën uitgewisseld, ambities gedeeld. Prachtig. Binnenkort ga ik een keer mee met een heli-copter om te zien hoe Brabant erbij ligt. En dan vraag ik ook de nieuwe gedeputeerde Ruud van Heugten mee. Vanavond schuif ik aan bij een diner van de Brabants-Zeeuwse Werkge-

‘Burgemeesters moeten een toekomstbestendige visie hebben op een agenda voor de regio waarin hun gemeente ligt.’

versvereniging. Ook daar kom ik mensen van het team tegen dat zich met passie inzet voor Brabant, die meedoen aan dezelfde agenda als de bestuurders in de provincie.’ Het gaat erom, aldus Van de Donk, dat je institutioneel zegt: ‘wij doen het in Brabant samen’. ‘Gis-

teravond zat ik van een uur of drie ’s middags tot een uur of elf ’s avonds met de burgemeesters van de vijf grootste Brabantse steden aan de haard. We hebben samen naar een film gekeken over de toekomst van

‘In de procedures die op dit moment lopen, spat het vrouwelijk talent je om de oren.’

verstedelijking. Ook zouden we die toekomst nog samen tekenend verbeelden, maar dat schoot erbij in door de inspirerende debatten over wat we nu samen moeten gaan doen, welke kansen er voor ons liggen hier en in de verbinding met anderen. Die verstedelijking neemt hoe dan ook toe; dat zullen we gezamenlijk moeten managen in relatie tot het platteland. Als gebiedsontwikkelaar in brede zin – fysiek, ruimtelijk, economisch – kunnen we als provincie met de allianties die we hebben enorm veel toevoegen.’

Brabantstad 2.0

Luchtig pareert hij het beeld dat de vijf grote Brabantse steden en de provincie elkaar eerder naar het leven staan – zie de discussie over de Mall die Tilburg wilde bouwen – dan dat ze samen aan Brabant werken. Van de Donk: ‘Dat valt best mee. De Mall was geloof ik wel een testcase, maar natuurlijk erkennen we ook de eigen lijnen die onze steden varen. Ik noem dat warme complementariteit (tongue in cheek). En misschien ook warme competitie. Er mag ook best wat competitie zijn. Het mag best eens spetteren. Iedereen snapt dat een burgemeester ook voor zijn eigen stad gaat. Als je nu eerst erkent dat dat legitiem is en vervolgens met

een grote toekomst'

elkaar in gesprek gaat over hoe we dingen zo kunnen doen dat we ons niet tegen elkaar laten uitspelen, maar vooral ook over hoe we een palet aan kansen creëren waar we met zijn allen per saldo sterker van worden. Nou, dat lukt best hoor. Daar doet het feit dat er af en toe een dossier is dat knettert niets aan af.'

Als het aan hem ligt is het tijd voor 'Brabantstad 2.0, misschien zelfs wel 3.0'. 'Het is ooit begonnen als een traditionele belangenconfiguratie. Maar behalve dat moet Brabantstad – maar ook een regio als West-Brabant en de Rijn-Schelde Delta – de verbindingen leggen met andere grote partners, zoals het zuidelijke deel van de Randstad, Limburg, Europa en met regio's in Duitsland en België. Brabant is wel een provincie, maar niet provinciaal. En het leggen van die verbindingen naar buiten, kun je alleen maar met een team.' Hij zegt de provincie dan ook niet te zien als een bestuurslaag in traditionele zin. 'Ik geloof veel meer in allianties, ambities, programma's, resultaten. En natuurlijk moet je dat bestuurlijk inbedden, want er moet democratisch draagvlak voor dat soort plannen worden georganiseerd plus de noodzakelijke controle. Maar we moeten ons niet opsluiten in structuren die de ontwikkeling van Brabant hinderen. We moeten echt verder.' De belangrijkste opgave voor het Brabantse provinciebestuur is, volgens hem, de sociaal-economische en gebiedsontwikkeling zo te sturen dat Brabant een 'menseneconomie' blijft. 'We hebben stevige opdrachten op het gebied van ecologie, innovatie en internationalisering. Daarbij gaat erom dat het hier voor iedereen goed wonen en werken blijft. Dat betekent ook dat we ervoor moeten zorgen dat mensen bij van alles en nog wat betrokken blijven en dat de kleine kernen dus in stand blijven. Dat kan ook echt. Als mozaïekmetro-pool heeft Brabantstad een unieke kans om leefkwaliteit en landelijkheid te combineren met een hoog voorzieningenniveau in het stedelijk gebied. We hebben hier in Brabant het beste van twee werelden. Dat moeten we koesteren en verder blijven ontwikkelen.'

Team Brabant

Het team Brabant dat Van de Donk voor ogen heeft, bepaalt ook zijn visie op de competenties die hij graag ziet bij de Brabantse burgemeesters. 'Ik zoek niet alleen een burgemeester voor gemeente x, maar ik vraag tegelijkertijd aandacht voor het feit dat we een speler opstellen in het bestuurlijk team van Brabant en van de betrokken regio.' Burgemeesters die

Prof. dr. Wim van de Donk, Commissaris van de Koningin in de provincie Noord-Brabant.

er bij wijze van spreken alleen maar voor zorgen dat de paspoorten binnen een dag klaar zijn, hoe wezenlijk ook voor burgers, boeien hem niet. 'Ze moeten vooral ook een bijdrage leveren aan het positioneren

van hun gemeente en de verbinding met de gemeenschap. Burgemeesters moeten een toekomstbestendige visie hebben en ontwikkelen op een agenda voor de regio waarin hun gemeente ligt.' Het is ook

vooral daarom, zegt hij, dat hij de in de ambtsinstructie voorziene individuele bezoeken regionaal insteekt. 'Natuurlijk zal ik elke gemeente individueel bezoeken, maar in de kennismaking voorafgaand aan de verkiezingen volgend jaar ga ik naar zes of zeven gebieden in Brabant waar ik burgemeesters samen ontmoet. Ik zal daar met ze spreken over wat ze met hun regio willen, wat voor projecten ze aan het doen zijn, welke partijen daarin een rol spelen en wat de provincie daarin kan betekenen. De provincie is toch vooral ook een dienend bestuur dat moet kijken hoe zij gemeenten kan ondersteunen bij de lokaal geformuleerde ambities. Ik neem ook zeker een of meer gedeputeerden, enkele statenleden en ambtenaren mee. En natuurlijk haal ik de vinger over de kast in de gemeenten waar ik kom en kijk ik of de administratie op orde is, zoals mijn verre voorganger Van Voorst tot Voorst fijntjes heeft vastgelegd in een prachtig boek over gemeentebezoeken. Haha.' Burgemeesters moeten dus visie hebben en ambitieus zijn. Heeft hij daarbij ook speciaal oog voor het benoemen van meer vrouwen op burgemeesterspos-

'Ik had heel snel in mijn hoofd om Ivo Opstelten te vragen.'

ten, zoals Maij-Weggen had? Van de Donk: 'Ik vind dat belangrijk. Als WRR-voorzitter heb ik drie vrouwen voor benoeming in de raad voorgesteld. En zelf werk ik ook graag met vrouwen. Maar zoals ik het nu zie, hoef ik me in Brabant niet bijzonder in te spannen voor meer vrouwelijke burgemeesters. In de procedures die op dit moment lopen, spat het vrouwelijk talent je om de oren.'

Draadkrachtig bestuur

In zijn installatierede vergeleek hij de samenwerking die Brabant nodig heeft met een term uit de textielindustrie: twernen, het stevig ineendraaien van afzonderlijke draden tot één sterke draad. 'Daadkrachtig besturen vereist vooral draadkrachtig besturen, en dus een hechte samenwerking tussen bestuurders, ondernemers, maatschappelijke organisaties en burgers', aldus Van de Donk. 'Het regionaal bestuur heeft dan ook een grote toekomst', betoogde hij, 'omdat het als geen andere bestuurslaag de economie, ruimte en cultuur kan twernen.'

Tegen minister van Binnenlandse Zaken Ter Horst, die recent pleitte voor afschaffing van de provincies en het ambt van CdK vergeleek met een hulpsinterklaas, zei hij bij die gelegenheid: 'Als we de discussie over de toekomst van ons bestuur dan toch in de wat sleetse termen van bestuurslagen moeten voeren, dan ben ik benieuwd wie er de tussenlaag wordt en wie er met de Zwarte Piet blijft zitten!' Hij refereerde daarbij aan Jacques Delors die als voorzitter van de Europese Com-

'Hoe journalisten nu omgaan met nevenfuncties of wat daarvoor doorgaat, is niet altijd eerlijk.'

missie ooit het belang van het regionaal bestuur bekleemtoonde en zelfs sprak van een Europa van de regio's, meer dan van de naties. Maar bovenal pleitte Van de Donk ervoor te stoppen met een discussie die gefixeerd is op taken en structuren en te investeren in een discussie die positieve energie opwekt.

Intuïtie

In zijn eerste weken als CdK had hij meteen met een bestuurscrisis te maken waarbij een burgemeester betrokken was, en niet de minste. In Tilburg zegde de raad het vertrouwen in Ruud Vreeman op. Over het wettelijk proces dat in gang wordt gezet rondom zo'n gedwongen vertrek van een burgemeester is hij bijzonder te spreken. 'De wet zit zeer zorgvuldig in elkaar. Maar dat is slechts decor en geeft je een basis voor je houding. De stappen die ik in dat proces heb gezet, deed ik vooral op intuïtie. Ja, daar vertrouw ik vaak op. Ik had ook heel snel in mijn hoofd om Ivo Opstelten te vragen. Tilburg heeft een ervaren, zware burgemeesterskandidaat nodig. Iemand die een grote stad kent en die problemen in de raad, de verdeeldheid, polemiek en cultuur, een beetje met zijn persoonlijkheid kan dimmen. Tegelijkertijd moest het iemand zijn die veiligheidsbeleid hoog in het vaandel heeft, wat Ruud ook had.' Als het gaat om de rol van de CdK bij bestuurscrises waarbij burgemeesters betrokken zijn, denkt hij niet meer regels nodig te hebben om de boel in het gareel te krijgen. Ik geloof niet dat het zo werkt. Mijn idee is nu dat je dit soort processen op gezag doet en met een beetje inlevings- en inschattingsvermogen. Maar misschien heb ik het mis; laat ik eerst eens kijken waar ik tegenaan loop.'

Nevenfuncties

Nu al, zegt hij, heeft hij last van het beeld dat je als CdK niet weet hoe je je uren moet vullen. 'Zo had Binnenlands Bestuur een flauw artikel over de nevenfuncties van mijn voorgangster. Ik moet je zeggen dat ik die mediadruk op nevenfuncties als een belemmering ervaar. Ik heb nu uitnodigingen voor functies – en bijbehorende netwerken – liggen die voor Brabant hartstikke belangrijk zijn maar ik krab me wel twee keer achter mijn oren voordat ik erop in ga. Het overgrote deel van die functies zijn ook geen echte nevenfuncties, maar de journalistiek maakte er hier een nummertje van. Elk comité van aanbeveling werd als functie geteld, belachelijk. Natuurlijk, er zijn voorbeelden van bestuurders die wel erg veel ruimte hadden voor hun nevenactiviteiten. Als het aantal nevenfuncties het belang van de hoofdfunctie begint te overschaduwen, is er iets aan de hand. Maar hoe journalisten nu omgaan met nevenfuncties of wat daarvoor doorgaat, is niet altijd eerlijk. Er mag best wat zuiniger worden omgesprongen met het klimaat waarin er over bestuurders wordt nagedacht. Ze zitten er bijna nooit voor zichzelf.'

Zelf blijft hij in ieder geval hoogleraar maatschappelijke bestuurskunde aan de Universiteit van Tilburg. 'Ik wil in de randen van mijn functie ook graag wat reflectief en academisch blijven opereren, studenten blijven zien ook.' Kenmerkend voor Van de Donk door de jaren heen is zijn maatschappelijke aanwezigheid

'Als je een parochie met twee koren kunt besturen, kun je volgens mij alles in dit land besturen.'

in tal van commissies en besturen. Enkele jaren geleden was hij bijvoorbeeld nog vice-voorzitter van een parochiebestuur in Tilburg. 'Daar moest ik mee stoppen, omdat ik als WRR-voorzitter nog maar één avond per week in Tilburg was. Als je dat werk goed wilt doen, moet je minstens af en toe een kop koffie op de pastorie drinken om te horen welk koor nu weer ruzie heeft met welk ander koor. Dat heb ik gedaan en het was een heel goede leerschool. Als je een parochie met twee koren kunt besturen, kun je volgens mij alles in dit land besturen.' <

Peter van Noppen

Het Carnegie Heldenfonds en (zelf)redzaamheid

De Stichting Carnegie Heldenfonds kan aan burgers die met gevaar voor zichzelf anderen uit gevaarlijke situaties redden een onderscheiding toekennen. Dat doet de Stichting al bijna honderd jaar. Vreemd genoeg is de Stichting Carnegie Heldenfonds nogal onbekend bij zowel het grote publiek als ook bij bestuurders en professionele hulpverleners. Jammer, omdat juist het Carnegie Heldenfonds burgers kan stimuleren om bij ongevallen niet werkeloos aan de kant te blijven staan maar als het even kan hulp te bieden.

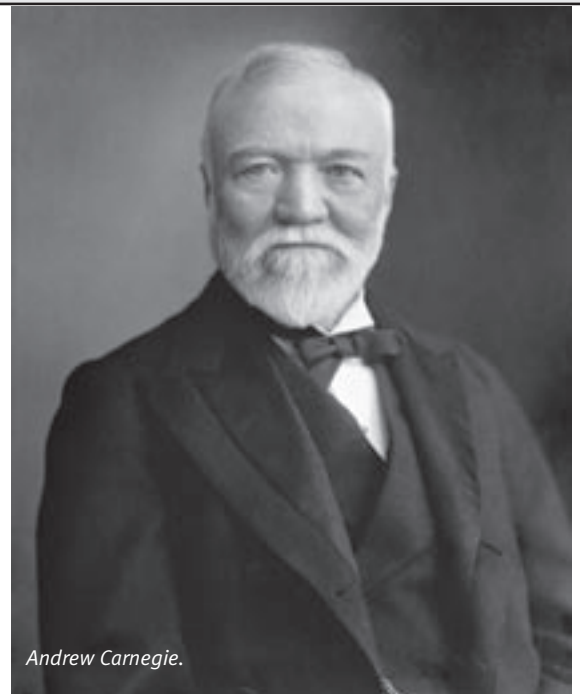
De Stichting Carnegie Heldenfonds werd door Andrew Carnegie (u weet wel, die van de Carnegie Hall in New York en het Vredespaleis in Den Haag) in 1911 met hulp van de Nederlandse regering opgericht. Carnegie stelde aan de stichting een flink bedrag beschikbaar om haar werk te doen, waarover straks meer. In verschillende andere Europese landen werden deze fondsen toen ook opgericht. Daarvoor, in 1904, richtte Carnegie een dergelijk fonds op in de Verenigde Staten. Hij deed dit nadat zich in dat jaar een enorme explosie voordeed in een kolenmijn in de buurt van Pittsburgh, die aan 178 mensen het leven kostte. Bij de reddingspogingen kwamen twee mannen om het leven. Zij lieten een gezin met jonge kinderen achter. Andrew Carnegie vond dat de achtergebleven gezinnen (financiële) ondersteuning moesten krijgen.

Wat doet de stichting?

Geheel in lijn van de wensen van Andrew Carnegie kan de stichting aan mensen die met gevaar voor eigen leven het leven van anderen hebben gered of gepoogd te redden, een onderscheiding toekennen. Ook is het mogelijk om deze helden of hun nabestaanden zo nodig van geldzorgen te bevrijden die het gevolg zijn van hun moedig gedrag. Sinds een paar jaar is het volgens de statuten ook mogelijk om personen te onderscheiden die met gevaar voor zichzelf (geen levensgevaar) voor anderen in de bres zijn gesprongen. De stichting kent jaarlijks zo'n veertig tot vijftig onderscheidingen toe. Ze worden meestal uitgereikt door de burgemeester die ook de voordracht deed. Een voordracht kan echter door iedereen gedaan worden!

Bekendheid

Zoals gezegd is het Carnegie Heldenfonds niet zo bekend, al bestaat het over een paar jaar al honderd jaar. Het bestuur, onder voorzitterschap van de heer Jan

Andrew Carnegie.

Franssen, Commissaris van de Koningin in Zuid-Holland, wil daar de komende tijd door gerichte acties verandering in brengen en daarmee het aantal voordrachten voor een onderscheiding laten groeien. Natuurlijk is het niet zo dat het vooruitzicht op een onderscheiding burgers in actie brengt. Wél kan bijvoorbeeld de publiciteit die de media doorgaans geven aan de uitreiking van een onderscheiding aan de helden, mensen aan het denken zetten. En goed voorbeeld doet immers goed volgen. Dat zou ook nog eens prima kunnen passen in de bevordering van Verantwoordelijk Burgerschap! (Zelf)redzaam te zijn dus!

De stichting is gevestigd in het Provinciehuis Zuid-Holland, postbus 90602, 2509 LP Den Haag. <

Hans W. de Vries, secretaris van de Stichting Carnegie Heldenfonds.
info@carnegiefonds.nl

Een stevige rechtspositie voor modern burgemeesterschap

Andrée van Es, Directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Minister Ter Horst stelde in haar speech tijdens het NGB-jaarcongres dat een moderne burgemeester een stevige rechtspositie moet hebben. Zoals u weet, wordt aan verdere versterking van de rechtspositie gewerkt. Allerlei voorstellen zijn in een vergevorderd stadium, maar de finale besluitvorming is op dit moment nog niet afgerond. Ik heb begrepen dat er behoefte is aan duidelijkheid over de fase waarin de voorstellen zich bevinden. Ik maak daarom graag van de gelegenheid gebruik om u te informeren. Ook lijkt het mij goed u op dit moment een beeld te geven van wat er op rechtspositioneel gebied allemaal op u af komt.

De Dijkstalvoorstellen zijn vrijwel unaniem aanvaard door de Tweede Kamer. We wachten nu op het oordeel van de Eerste Kamer. In deze voorstellen is het volgende opgenomen:

- De burgemeester krijgt de uitkeringsaanspraken van de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers

(Appa). Een van de voordelen hiervan is dat een burgemeester ook om andere redenen dan verstoorde verhoudingen kan terugtreden, zonder dat zijn recht op uitkering in gevaar komt.

- De Appa wordt versoerd naar de geest van de tijd, zoals een verkorting van de uitkeringsduur.
- In de Appa wordt een sollicitatieplicht geïntroduceerd. Voor de burgemeesters verandert er dus wat dat betreft niets. De plicht wordt echter wel op een andere leest geschoeid: de sollicitatieplicht is maar een onderdeel van een planmatige begeleiding naar werk. Ook komt er een recht op outplacement.
- Over de systematiek verrekening neveninkomsten: er geldt een vrijstelling van 14% van de bezoldiging. Boven deze 14% wordt de bezoldiging verminderd met de helft van de neveninkomsten. Deze vermindering bedraagt nooit meer dan 35% van de bezoldiging.

Daarnaast zijn er nog de voorgenomen wijzigingen in het Rechtspositiebesluit burgemeesters. Het kabinet is akkoord met deze wijzigingen. Na advies van de Raad van State is het de bedoeling om de volgende wijzigingen door te voeren voor burgemeesters:

- De ambtelijke periodiekenstructuur wordt vervangen door vaste salarisbedragen.
- Een goed alternatief voor het wegvallen van de FPU-plus. In het Georganiseerd Overleg Burgemeesters is daarover een akkoord bereikt. Er komt extra aandacht voor de burgemeester in de kleinere gemeenten.
- De kleinste inkomensklassen worden samengevoegd.

Een eenvoudige en heldere regeling voor de huisvestingsvoorzieningen is voor burgemeesters van belang. Met de bonden zijn we daarover in overleg. Ik hoop dat we in de eerste helft van 2010 een nieuwe regeling hebben. Voor burgemeesters die op 1 juni 2009 dubbele woonlasten hadden, is onlangs een tijdelijke tegemoetkomingsregeling gepubliceerd die terugwerkende kracht heeft tot 1 juni 2009.

De haven is in zicht, maar de voorstellen moeten nog wel binnen worden gelooft. Er kan daarom niet op worden vooruitgelopen. Zodra de besluitvorming is afgerond, zal ik u direct informeren.

Andrée van Es

‘De Wet BIBOB is

Ex-Wallenmanager Freek Salm kent de wet Bibob als geen ander. De wet kwam recent onder vuur te liggen nadat de gemeente Alkmaar door de rechter was teruggefloten. Het besluit om de exploitatievergunning voor prostitutiepanden op basis van een advies van het Landelijk Bureau Bibob niet te verlenen, werd afgewezen.

‘**D**e rechter had zijn oordeel over de zaak in Alkmaar¹ nauwelijks geveld, of de eerste juridische experts verklaarden de wet al dood. Zij stuurden direct aan op een wijziging van de Wet Bibob’. Doordat ook burgemeesters in de openbaarheid kritiek geven op Bibob, merk je bovendien dat andere burgemeesters die nog twifelen kopschuw worden’, stelt Salm vast. ‘Terwijl de huidige wet

‘De gemeente hoeft het niet te bewijzen, het enkele vermoeden is doorslaggevend.’

springlevend is. In het hele land worden maandelijks honderden vergunningen op Bibob-gronden geweigerd. Het lijkt erop dat de rechter vooral met een strafrechtbril naar de bewijzen of vermoedens in Alkmaar heeft gekeken. Terwijl het enkele vermoeden dat de vergunning mogelijk misbruikt zal worden voor criminele activiteiten of het witwassen van geld voldoende is om een vergunning te weigeren of in te trekken. De gemeente hoeft het niet te bewijzen; het enkele vermoeden is doorslaggevend. In dat opzicht denk ik dat de gemeente Alkmaar goede kans maakt wanneer zij in beroep gaat bij de Raad van State. Daar zitten oud-bestuurders die vooral met een bestuursrechtelijke bril op naar de materie kijken.’

Gezond wantrouwen

Als warm pleitbezorger zou Salm graag zien dat meer gemeenten het Bibob-instrument inzetten. ‘Nu wordt het slechts door eenderde van de gemeenten met regelmaat gebruikt. Daar is een aantal redenen voor. Soms is er een gebrek aan inhoudelijke deskundigheid. Soms zijn gemeenten bang om als verlengstuk van de opsporing te worden gezien. Tot slot is er de categorie die blijft volhouden dat criminaliteit bij hen niet voorkomt.’ Het is met name deze laatste categorie waar Salm de meeste argwaan tegen heeft. ‘Wanneer

je met gezond verstand naar de wereld om je heen kijkt, zie je op tal van plekken dingen die vragen oproepen. Ik voed ambtenaren op om vanuit die gedachte de burger tegemoet te treden. Wees als ambtenaar of burgemeester op je *qui vive*. Als een ondernemer een aanvraag doet om in Friesland een café te beginnen, dan levert een korte zoektocht op internet vaak al een schat aan informatie op. Als je leest dat het bij diezelfde ondernemer in Zeeland voortdurend hommelles was, dan is dat iets om op door te vragen bij de vergunningaanvraag. Het is niet gezegd dat hij crimineel is, maar wees alert en laat je niet afschepen met het eerste het beste antwoord.’

Veel van de informatiebronnen die Salm aanhaalt, zijn openbaar. ‘Via eigen ambtenaren kun je vervolgens aanvullende informatie vergaren. In het land zijn bijvoorbeeld goede ervaringen opgedaan met de preventisten van de brandweer. Die komen met regelmaat bij de horeca langs en zien daarbij meer dan de gemiddelde wijkagent.’ Wat niet betekent dat Bibob uitsluitend een instrument voor de horeca is. ‘In principe is alles

‘Wees alert en laat je niet afschepen met het eerste het beste antwoord.’

waar handel wordt gedreven vatbaar voor crimineel geld. Strandtenten, bordelen, kantoorpanden, restaurants. Of campings, waar je tal van mogelijkheden hebt om de omzet op te poetsen. Denk aan de caravans, bungalows, groenvoorziening, poffertjeskraam, wasse-rette, bingo, patatkraam en de kantine. Dat zijn bij elkaar acht posten die zich gemakkelijk lenen om geld wit te wassen. Dat kan in het hele land gebeuren.’

springlevend'

Integriteit

Volgens Salm hebben burgemeesters een bijzondere verantwoordelijkheid om de organisatie scherp te houden op het dossier van Bibob en integriteit. 'Het gaat om het uitdragen van het beleid. Ik ontmoet burge-

'Ik ontmoet burgemeesters die louche ondernemers de ruimte geven om een nieuwe discotheek te bouwen.'

meesters die louche ondernemers de ruimte geven om een nieuwe discotheek of grand café te bouwen. Zodra de bouw is afgerond, proberen zij de ondernemers eruit te zetten door de horecaverunning op grond van Bibob te weigeren. Dat is naar mijn idee de omgekeerde weg. Burgemeesters moeten hun ambt onder alle omstandigheden vakbekwaam en integer uitoefenen. In mijn ogen betekent het dat je ingrijpt zodra een situatie zich aandient.' Salm vindt dat ook intern een taak voor de burgemeester is weggelegd. 'Ambtenaren zijn altijd bijzonder loyaal aan burgemeesters, meer dan zij zichzelf soms realiseren. Als ambtenaren weten dat de aanvrager goede contacten met de burgemeester heeft, zullen zij eerder geneigd zijn de grenzen van het betamelijke op te zoeken. Daar moet een burgemeester alert op zijn. Tegelijkertijd moet de burgemeester met de gemeentesecretaris ook voor waken dat de ambtenaren in de organisatie geen onnodige risico's lopen. Het begint al bij de afwijzing van een vergunning. Noem geen naam van de behandelend ambtenaar, geef geen doorkiesnummers en onderteken de afwijzing samen met de gemeentesecretaris.'

RIEC

Afrondend komt Salm op de Regionale Informatie- en Expertisecentra (RIEC), waarin gemeenten, Justitie, politie, belastingdienst, FIOD en andere opsporingsdiensten samenwerken om ernstige vormen van criminaliteit tegen te gaan. 'In het RIEC worden de dossiers op het gebied van vastgoed, vrouwenhandel, horeca en

Freek Salm, voormalig Wallenmanager van de gemeente Amsterdam.

hennep doorgelicht. Het biedt mogelijkheden maar vereist tegelijkertijd een alerte houding vanuit de gemeenten. Want het RIEC draagt ook een groot risico met zich mee. De aanvrager is namelijk verplicht om de Bibob-vragenlijst in te vullen, als hij in aanmerking wil komen voor een vergunning. Daarin kunnen tal van zaken aan de orde komen, zoals de rol van de Cypriotische Limited of de geldstromen tussen de aanvrager en zijn zakenpartners. Als de gemeente de ingevulde vragenlijst vervolgens via het RIEC met de officier van justitie deelt, zou bij hem een vermoeden van een strafbaar feit kunnen ontstaan. Dat is voor de officier van justitie dan voldoende reden om een onderzoek te starten. Het zou impliciet betekenen dat de verdachte aan zijn eigen vervolging meewerkt. Als dat in de toekomst ooit gebeurt, is de Wet Bibob alsnog ten dode opgeschreven.' <

Wouter Jong/NGB

1 www.rechtspraak.nl; LJN: BK2970, Rechtbank Alkmaar.

Divers talent voor het

In Burgemeestersblad 53 en 54 is gekeken naar de achtergronden van huidige vrouwelijke (oud-)burgemeesters. In dit artikel aandacht voor de achtergrond van gescout talent. Hoe ver staan deze mogelijke kandidaten eigenlijk van het burgemeestersambt? Helpt het wanneer een scout of iemand anders hen over de streep trekt in hun ambitie? En tot slot, wat zijn voor hen de belangrijkste waarden van het burgemeestersambt?

Kijkend naar de oogst van een jaar scouten voor het project *Diversiteit burgemeesters* kunnen we vaststellen dat er meer dan voldoende vrouwen en mensen met een bi-culturele achtergrond gemotiveerd zijn voor een burgemeestersfunctie. Gezien de gemiddelde leeftijd van de huidige burgemeesters (55+) en hun etnische achtergrond (blank) zou het burgemeesterscorps met de instroom van gescoute talenten verjongen en verkleuren. Bijna de helft van deze talenten/geïnteresseerden is tussen de 45 en 55 jaar oud. Ongeveer een kwart is jonger en iets meer dan een kwart is ouder dan deze leeftijdscategorie. Bijna eenderde van deze groep talenten heeft een bi-culturele achtergrond.

Vertrouwdheid met politieke partijen en openbaar bestuur

Het merendeel, bijna negentig procent, van de ondervraagde talenten is vertrouwd en actief binnen politieke partijen óf heeft ervaring in het openbaar bestuur. Hun huidige functie is bijvoorbeeld gemeen-

tesecretaris, wethouder, griffier of raadslid. Daarnaast worden de volgende beroepen genoemd: manager, docent, zelfstandige en algemeen directeur.

Sollicitatie

Grof gezegd kunnen we drie, in aantal ongeveer gelijke, groepen onderscheiden. Een derde van deze talenten heeft al één tot vijf keer gesolliciteerd naar een burgemeestersfunctie; waarvan vijf procent zelfs meer dan vijf keer. Een derde van de ondervraagden zoekt nu of binnen enkele maanden een burgemeesterspost om op te solliciteren. En de laatste groep oriënteert zich op dit moment nog op het burgemeestersambt. De meest populaire provincies om te solliciteren zijn: Gelderland, Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland en Overijssel. Het minst in trek zijn Zeeland en Limburg. Ongeveer de helft van de ondervraagde talenten geeft aan dat zij in hun ambitie voor het ambt door hun scout of een vergelijkbaar persoon over de streep getrokken zijn.

Blokkades

Lastig met betrekking tot de sollicitatieprocedure vinden deze talenten 'het overtuigen van de vertrouwenscommissie'. Vertrouwenscommissies wekken niet altijd een professioneel beeld en niemand zal verbaasd zijn als men het idee heeft dat deze commissies eerder kiezen voor behoudend dan voor verjonging en vernieuwing. Hiermee hangt samen dat een deel van de talenten aangeeft dat zij weliswaar ervaring hebben, maar vaak op een beperkt gebied. Een aanzienlijk deel van de gescoute talenten mist bijvoorbeeld stevige ervaring op het terrein van openbare orde en veiligheid.

Op de vraag of potentials hindernissen voorzien bij de verwezenlijking van hun ambitie geeft een kwart aan problemen te verwachten op het terrein van

Diversiteit gemeentesecretarissen

De Vereniging van Gemeentesecretarissen VGS is onlangs gestart met de zoektocht naar jong, vrouwelijk en allochtoon talent voor de functie van gemeentesecretaris. Talent dat op korte termijn beschikbaar is en talent dat zich met behulp van de juiste scholing op langere termijn kandidaat stelt voor de functie van gemeentesecretaris. Doel is om binnen drie jaar een percentage van 25 vrouwelijke gemeentesecretarissen en een verdubbeling van het aantal allochtone gemeentesecretarissen te bereiken. Het ministerie van BZK ondersteunt de activiteiten van de VGS om divers talent te scouten en op te leiden. Het VGS-bureau richt zich op het organiseren van informatie- en netwerkbijeenkomsten, meeloopstages, de ontwikkeling van voorlichtingsmateriaal en een kandidatenprogramma. Ziet u divers talent om gemeentesecretaris te worden, dan kunt u dat melden per mail (diversiteit.vgs@vng.nl) of telefoon (070- 373 8105).

burgemeestersambt

huisvesting. Daarnaast worden genoemd: balans tussen werk en privé-leven en de veiligheid in relatie tot de toegenomen agressie richting bestuurders.

Waarden

Integriteit, betrokkenheid en 'de rol van verbinder in de samenleving'. Dat zijn voor deze groep talenten de belangrijkste waarden van het burgemeestersambt. Tevens worden genoemd: eerlijkheid, warmte en niet te vergeten de functie van boegbeeld.

Na een jaar scouten kunnen we vaststellen dat zich meer dan genoeg vrouwelijke en bi-culturele talenten beschikbaar stellen voor het burgemeestersambt. Het opleidingsniveau is hoog: zestig procent heeft een academisch opleidingsniveau. Op een enkele uit-

Burgemeestersscouts maken doorstart!

Het project *Diversiteit burgemeesters* is wegens succes met een jaar verlengd. Zes burgemeestersscouts zijn het afgelopen jaar op pad gegaan. De scouts begeleiden potentials, het secretariaat van de scouts verschaft informatie en een groot aantal burgemeesters verleent medewerking aan het project in de vorm van meeloopstages. De provinciale kabinetten van de commissarissen van de Koningin werken mee, onder meer in de vorm van het gericht aanbieden van potentieel assessments. Deze kabinetten organiseren ook zelf drukbezochte oriëntatiebijeenkomsten. De burgemeesters en oud-burgemeesters Albertine van Vliet-Kuiper, Wilma Delissen-Van Tongerlo, Hayo Apotheker, Geert Dales, Roy Ho Ten Soeng en Chris Leeuwe hebben zich unaniem bereid verklaard nog een jaar als scout door te gaan.

Het accent ligt in het afsluitende jaar op de coaching van de potentials die het afgelopen jaar zijn gescout. Daarnaast loopt een onderzoek naar de mogelijkheden scholing aan te bieden aan potentials op specifieke, voor het burgemeestersvak belangrijke deelgebieden, zoals veiligheid. Ook wordt het reguliere scoutingswerk voortgezet. Belangstellende talenten kunnen zich dus blijven melden op: 070-3738476 (secretariaat) of via diversiteit@burgemeesters.nl.

...iets voor u? www.burgemeester-worden.nl

zondering na hebben deze talenten ervaring en kennis op het terrein van politiek en bestuur. Een derde heeft afgelopen jaar al één of meerdere keren gesolliciteerd naar een burgemeestersfunctie.

De kunst is nu om gescout talent daadwerkelijk te laten in- en doorstromen in burgemeestersland. Een ruim aanbod van talent helpt natuurlijk, maar zij zullen zich moeten zien te onderscheiden van doorgewinterde – vaak mannelijke – concurrenten. Daarom zou het mooi zijn wanneer:

- vertrouwenscommissies flink worden gestimuleerd om zich breder te oriënteren op kandidaten;
- het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor de diversiteitsdoelgroepen scholing kan ontwikkelen en toegankelijk maken;
- commissarissen van de koningin in- en doorstroom stimuleren door gescout talent als waarnemer te benoemen. <

Shirley Mulder/NGB

Eén jaar tijdelijk

Vanaf dit jaar hebben burgemeesters de bevoegdheid om plegers van huiselijk geweld een huisverbod op te leggen. Destijds waren de meningen verdeeld en was het Nederlands genootschap van Burgemeesters kritisch over de nieuwe burgemeesterlijke bevoegdheid. Hoe zijn de ervaringen van de burgemeesters nu een jaar later? Valt het mee of valt het tegen? Het Burgemeestersblad trok het land in om wat meningen van burgemeesters te horen.

In Assen heeft burgemeester Sicko Heldoorn tot nu toe minder huisverboden (zes) opgelegd dan verwacht. 'Een reden daarvan kan zijn dat er in Assen al veel aandacht werd besteed aan de aanpak van huiselijk geweld. Openbaar ministerie, politie, hulpverlening en gemeente werken daarin al enige jaren intensief samen. Een andere reden zou kunnen

'Waar het om gaat is dat er een probleem opgelost moet worden en dat kan nu gelukkig.'

liggen in het grote tijdsbeslag dat de uitvoering van de regeling vraagt. Dit probleem begint bij de politie. De hulpofficieren zijn om die reden al voorzichtig met oplegging. Ook binnen de gemeentelijke organisatie ervaren wij dat de uitvoering van het tijdelijke huisverbod veel meer tijd vraagt dan ingeschat. Naast een goede samenwerking met de partners in de keten, achten wij deze nieuwe bevoegdheid een belangrijke aanvulling van de gereedschapskist voor de aanpak van huiselijk geweld. Het "proefjaar" leert dat voor een duurzame effectieve toepassing een herverdeling van menskracht en middelen noodzakelijk zal zijn'.

Geweld tegen ouders

In de regio Noord- en Oost-Gelderland functioneert De Wet tijdelijk huisverbod feitelijk pas vanaf 1 maart omdat het hulpverleningstraject pas vanaf die datum functioneert. Wim Zielhuis, burgemeester van Oldebroek, heeft inmiddels drie huisverboden opgelegd. 'Alle keren was en ben ik overtuigd van de noodzaak en het nut van een dergelijke maatregel. In één geval

heb ik conform het advies besloten tot verlenging. Achteraf had ik daar wat twijfel over. Was dat wel nodig geweest als de hulpverlening eerder was gestart? Ik heb mij daarop voorgenomen ten aanzien van eventuele verlenging terughoudend te zijn. Ik ben ervan overtuigd dat die drie gevallen slechts het topje van de ijsberg zijn. Het probleem komt beslist veel vaker voor. Enigszins tot mijn verbazing ging het bij mij slechts in één geval om een man die zijn vrouw sloeg, en in de overige twee gevallen om twee jongemannen die nog thuis woonden en daar fysiek geweld gebruikten. In alle gevallen was er sprake van ernstig drank- en/of drugsgebruik', zegt Zielhuis, die vindt dat nu de wet er eenmaal is, je die gewoon moet uitvoeren. 'Waar het om gaat is dat er een probleem opgelost moet worden en dat kan nu gelukkig.'

Ina Leppink-Schuitema heeft als burgemeester van Montferland tot nu toe drie keer te maken gehad met de nieuwe wet. 'Dat is een gering aantal, maar toch wel drie keer te veel. Ik vind het nog steeds een beetje vreemd, dat wij die bevoegdheid hebben evenals de inbewaringstelling. Ik ga volledig af op de expertise van de deskundige, die met het voorstel tot uithuisplaatsing of opname bij mij komt. Ik acht mijzelf daartoe ook niet voldoende in staat, hoewel ik altijd de argumentatie van de deskundige zeer gedegen bestudeer. Ik begrijp evengoed wel, dat iemand verantwoordelijk moet zijn voor de ontstane situatie en dan is de burgemeester de functionaris, die verantwoordelijk is voor zijn inwoners.'

Leppink is tevreden over mandatering aan de politie. 'Ik ben in alle drie gevallen telefonisch benaderd, heb gedetailleerd de situatie uitgelegd gekregen en ben geadviseerd. Twee keer heb ik het advies tot uithuisplaatsing gevolgd en een keer is daar niet voor gekozen, omdat de situatie dan nog nijpender zou worden en heb ik voor een ander hulpverleningstraject gekozen', aldus Ina Leppink.

huisverbod

"Je houdt je mond hierover"

huiselijk geweld
is niet normaal

Bel 020 6116022
Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld
www.huiselijkgeweld.amsterdam.nl

Huisverbod-online

Cor de Vos heeft in Nieuwegein in een halfjaar zes huisverboden opgelegd. 'Ik heb er geen probleem mee om te besluiten tot een tijdelijk huisverbod. De burgemeester is in de positie om een dergelijk besluit te nemen. Het casusoverleg tijdelijk huisverbod in het Veiligheidshuis is daarvoor een goede voorbereiding. We hebben goede afspraken rond de zorg. Belanghebbenden begrijpen in het algemeen ook dat een tijdelijk huisverbod op dat moment verstandig is. Of het op de lange termijn een oplossing biedt in die relatie, daar heb ik geen zicht op.'

De regio start binnenkort met een digitaal systeem Huisverbod-online, dat veel telefoonverkeer moet vervangen. 'De politie adviseert in nauw overleg met de crisisdienst van de zorg om een tijdelijk huisverbod op te leggen. Dit gaat nu per telefoon, maar per 1 januari 2010 via huisverbod-online. Als een tijdelijk huisverbod is opgelegd, gaan de papieren naar de afdeling OOV (Openbare Orde & Veiligheid) en juridische zaken. Die bewaken de termijn voor eventuele

verlenging. Het is nu nog de papieren rompslomp en het kost veel tijd van politie en gemeente, indien geadviseerd wordt tot verlenging, vanwege het horen van de belanghebbenden. Mij kost het weinig tijd,' zegt De Vos.

Effectiviteit

In het Zeeuwse Borsele verwachtte burgemeester Jaap Gelok destijds weinig huisverboden. Gelok: 'Deze verwachting is uitgekomen. We hebben nog geen gebruik hoeven maken van de wet. Daardoor zijn onze ervaringen heel beperkt. Wel hebben we gemerkt dat de samenwerking met de politie goed verloopt. En ik heb signalen uit andere organisaties dat het instrument wel effectief is.'

De 34 huisverboden die in de regio IJsselland zijn opgelegd, kenden op één na een samenloop met strafrechtelijke trajecten. Voor Zwolle gaat het om elf huisverboden tot 1 december. Henk-Jan Meijer: 'Het proces kan verder verbeteren. Door het geringe aantal huisverboden is het echter lastig snel ervaring op te bouwen en verbeteringen door te voeren. Een bestendige praktijk is er nog niet en het is nu te vroeg

'Elke keer is de situatie uitermate triest en word ik daar zelf ook een beetje verdrietig van.'

om te beoordelen of de zorgkant duurzaam effectief is. Zowel de slachtoffers als de uit huis geplaatsten geven aan dat de afkoelingsperiode een gunstig effect heeft op het hulpverleningstraject. In het verleden moest de politie vaak frequent naar probleemadressen toe. De vraag is of dat met het hanteren van het huisverbod is verminderd.' <

Ruud van Bennekom/NGB

Wisseling voorzittershamer

Op donderdagmiddag 18 februari 2010 houdt het Genootschap zijn jaarvergadering in Den Haag. De algemene ledenvergadering zal een nieuwe voorzitter moeten kiezen omdat Ronald Bandell, de huidige voorzitter, per 1 februari 2010 zijn functie als burgemeester van Dordrecht neerlegt. Tijdens en na afloop van de ledenvergadering zal het NGB afscheid nemen van Bandell.

Wet op de lijkbezorging

Per 1 januari 2010 wijzigt de Wet op de lijkbezorging. De wetwijziging is bedoeld om tot een zekere mate van deregulering te komen: toezicht en administratieve lasten verminderen en de termijn waarbinnen begraafingen of gecremeerd moet worden, verruimen. Voor de burgemeester zijn er ook enkele wijzigingen. Zo draagt de burgemeester er bij niet geïdentificeerde lichamen zorg voor dat er lichaamsmateriaal wordt

Overgang en wijziging van de Appa

Zoals bekend zal zijn, buigt de Eerste Kamer zich over voorstellen om de rechtspositie van de politieke ambtsdragers te wijzigen. Zoals DGBK mevrouw Van Es in haar column (zie p.15) heeft aangegeven, moeten de burgemeesters ook onder de werking van de Algemene pensioenwet voor de politieke ambtsdragers (Appa) komen en speelt er een aantal versoberingen in de wet. Die versoberingen hebben ook betrekking op de andere ambtsdragers, zoals bijvoorbeeld wethouders. Het College voor Arbeidszaken van de VNG heeft een overzicht gemaakt van alle veranderingen. Dat overzicht kunt u ook inzien op www.burgemeesters.nl/appa.

Inschrijving opleidingen

In november hebben alle burgemeesters de Opleidingengids voor burgemeesters 2010 ontvangen. De gids biedt maar liefst veer-

de de verwarming te worden. Er is namelijk vanaf Groningen, met een diesellok ervoor, geen verwarmingsrijtuig beschikbaar. Op de heenreis was dat nog wel niet zo erg, omdat de warmte er in het uurtje tussen het lokwisselen en de aankomst in Delfzijl niet zo gauw uitvliegt. Anders lag dat bij het vertrek van de burgemeesters tegen de avond. Om op alles voorbereid te zijn was daarom een hete-lucht-kanon gehuurd voor het geval dat... Dat geval was er dankzij het mooie herfstweer niet', aldus *De Koppeling*.

De anti-blundercursus voor burgemeestersvrouwen is voor Burgemeestersblad nr. 56 uit het archief gelicht.

afgenomen. Dit is bedoeld ten behoeve van de identificatie en opsporing van vermiste personen.

Meer informatie:

www.burgemeesters.nl/lijkbezorging

tig (!) cursussen en trainingen op allerlei terreinen, waarop de burgemeester actief is. De burgemeesters hebben tot 15 januari 2010 de tijd om zich voor deelname aan te melden. Direct daarna wordt bekeken wie op de deelnemerslijst komen en wie helaas op de reservelijst geplaatst worden. Wie zich na 15 januari aanmeldt, loopt grote

kans op die reservelijsten te komen. Wees er dus snel bij!

Toekomstige vacatures

Het ministerie van BZK publiceert maandelijks een overzicht van toekomstige vacatures. Het is een overzicht van burgemeestersposten waarvan bekend is dat deze op termijn vacant worden, bijvoorbeeld vanwege (aangekondigd) vertrek van de huidige burgemeester of openstelling van de vacature na herindeling. Het Burgemeestersblad heeft de volgende vacatures voor u opgetekend:

- Zuidplas (Zh, 40.000 inw.), vacant na 1 januari 2010
- Heerlen (Li, 90.000 inw.), vacant per 16 maart 2010
- Oldambt (Gr, 40.000 inw.), vacant na 1 januari 2010
- Cuijk (NB, 24.000 inw.), vacant na 1 februari 2010
- Noordoostpolder (Fl, 45.000 inw.), vacant per 1 mei 2010
- Peel en Maas (Li, 43.000 inw.), vacant na 1 januari 2010

Zie ook: www.burgemeesters.nl/vacatures

Het Huis Oranje-Nassau in 'glas-in-lood'

De Stichting Je Maintiendrai Nassau werd in 1959 opgericht met als doel: de instandhouding van monumenten gewijd aan het Huis Oranje-Nassau in binnen- en buitenland. De stichting bracht onder andere het boek *Monumenten van Nassau en Oranje* uit, dat inmiddels een naslagwerk op dit gebied is. Thans zijn er voorbereidingen voor een boek met een nieuw thema: het Huis Oranje-Nassau in 'glas-in-lood'. Veel ramen zijn bekend, maar ook vele niet. Daarom vraagt de Stichting aan burgemeesters of er in hun gemeente 'Oranje' glas-in-loodramen zijn in stadhuisen, gemeentehuizen, kerken, scholen of andere openbare gebouwen. Is dat het geval, dan is het verzoek de objecten en de locatie (zo mogelijk met foto, jaar van ontstaan en ontwerper van het raam) door te geven aan de Stichting Je Maintiendrai Nassau via jw_evanheuve@planet.nl.

Oldebroek wint BMC Burgerjaarverslagprijs

Het burgerjaarverslag van burgemeester Wim Zielhuis van Oldebroek wint dit jaar de BMC Burgerjaarverslagprijs. Dit jaar dongen 25 gemeenten mee naar de prijs voor het beste burgerjaarverslag over 2008. Een onafhankelijke jury van professionals op het terrein van verantwoording en communicatie beoordeelde de inzendingen. In de gemiddelde beoordeling van de ingezonden verslagen constateert de jury dat er steeds beter wordt gescoord op het onderdeel burgerparticipatie. Toch ligt het accent meestal op de dienstverlening.

Volgens de jury richt de gemeente Oldebroek zich sterk op de kwaliteit van dienstverlening en burgerparticipatie. Verder uit het juryrapport: 'Het burgerjaarverslag is het instrument bij uitstek voor verantwoording aan en communicatie met burger en gemeenteraad. Oldebroek slaagt er goed in om de beide functies te verenigen in één vorm. De verantwoording

betreft niet alleen de processen, maar ook de resultaten van de burgerparticipatie.

De gemeente betreft de burgers actief bij beleid en uitvoering, bijvoorbeeld in open discussies tijdens bijeenkomsten op dorpsniveau. Oldebroek formuleert heldere conclusies over 2008 en koppelt deze aan concrete verbeterpunten voor 2009.'

De verwachting is dat het jaar 2009 het laatste jaar zal zijn waarin de gemeenten de wettelijke plicht hebben een burgerjaarverslag uit te brengen. Er zijn ook daarna volop kansen voor verschillende interactieve vormen van verantwoording met een actieve burgerbetrokkenheid, aldus het juryrapport. De jury pleit ervoor het verslag ook digitaal beschikbaar stellen, maar niet alléén digitaal. Ook in de toekomst van de publieke verantwoording en een mogelijke vrijere keuze in de vorm van het burgerjaarverslag, blijft een zo breed mogelijk bereik het doel.

Publicaties in de maak

Het Nederlands Genootschap van Burgemeesters heeft het afgelopen jaar diverse publicaties uitgebracht. De reeks zal ook in 2010 worden voortgezet. In concreto zijn twee boekjes in voorbereiding. De eerste gaat over de mogelijke gevolgen van de financiële crisis in de openbare ordeportefeuille van de burgemeester. De tweede betreft een zakboek met een overzicht van de bevoegdheden die de burgemeester heeft om de openbare orde te handhaven en de veiligheid te bevorderen.

De burgemeesters krijgen de publicaties toegestuurd. Externen kunnen de inhoud ervan downloaden van www.burgemeesters.nl/crisisbeheersing.

Eindejaarsluiting NGB-bureau

Het bureau van het NGB is gesloten van 24 december tot en met 3 januari 2011. Op 4 januari 2010 zijn de medewerkers u graag weer van dienst. Tijdens de eindejaarsluiting is de afdeling crisisbeheersing wel gewoon actief. Burgemeesters en loco-burgemeesters die te maken hebben met een crisis kunnen een beroep doen op ondersteuning door het genootschap via telefoonnummer 070 – 373 80 80.

COLOFON

Jaargang 14, nummer 55

december 2009

BURGEMEESTERSBLAD

verschijnt 4 keer per jaar

Redactiecommissie

Wim Zielhuis (voorzitter)

Gert de Kok

Johanneke Liemburg

Sander Schelberg

Astrid Streumer

Henk Zomerdijk

Eindredactie

Ruud van Bennekom

Foto's

Jan Boeve/HH (blz. 17).

Vormgeving en opmaak

Saskia Mpiana, Den Haag

Redactieadres

Nederlands Genootschap van Burgemeesters

Postbus 30435

2500 GK Den Haag

Tel: (070) 3738383

Fax: (070) 3635682

e-mail: info@burgemeesters.nl

Advertenties

Sdu Uitgevers

Asia van der Geest

Postbus 20025

2500 EA Den Haag

tel. 070-378 07 06

a.v.d.geest@sdu.nl

www.beslissersbereikt.nl

Abonnementen

Sdu Klantenservice

Postbus 20014

2500 EA Den Haag

tel. 070-378 98 80

www.sdu.nl/service

Het abonnement wordt ieder jaar automatisch verlengd, tenzij schriftelijk twee maanden vóór afloop van de abonnementsperiode is opgezegd.

Prijs

Abonnement € 51,50 excl. btw

Nederlands
Uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

Sdu UITGEVERS

HOI
PRINT

Het Burgemeestersblad is mede mogelijk door bijdragen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Bank Nederlandse Gemeenten en Deloitte.

